

ODPIS

Sygn. akt VIII U 1532/16

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie : Przewodniczący SSO Maciej Nawrocki

Protokolant st. prot. sąd. Magdalena Pelz

po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 2017 r. w Poznaniu

odwołania **K. L.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

z dnia 29 czerwca 2016r., znak: (...)

z dnia 12 lipca 2016r., znak: (...)

w sprawie **K. L.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

o emeryturę pomostową

1. zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznaje odwołującemu prawo do emerytury pomostowej od dnia 17 stycznia 2017r.,

2. zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ Maciej Nawrocki

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 czerwca 2016 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 887 ze zm.; dalej: ustawa emerytalno-rentowa) oraz ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.; dalej: ustawa o emeryturach pomostowych), po rozpoznaniu wniosku z dnia 15 czerwca 2016 r., odmówił K. L. prawa do emerytury pomostowej.

Uzasadniając wskazał, iż wnioskodawca udowodnił 39 lat + 10 m-cy + 6 dni okresów składkowych oraz 1 m-c i 14 dni okresów nieskładkowych – łącznie stanowi 39 lat + 11 m-cy + 20 dni. Natomiast K. L. nie wykazał okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat oraz nie udowodnił rozwiązania stosunku z pracodawcą. Do pracy w szczególnych warunkach uwzględniono okres od 1 czerwca 2007 r. do 31 grudnia 2015 r. w (...) Sp. z o.o. w W. oraz od 5 czerwca 2000 r. do 31 maja 2003 r. w (...) -SERWIS Sp. z o.o. w P., co łącznie stanowi 11 lat, 5 m-cy i 12 dni,

po wyłączeniu okresów urlopu bezpłatnego i zwolnień lekarskich. Do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach nie uwzględniono następujących okresów:

- od 21 czerwca 1974 r. do 15 sierpnia 1988 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P., ponieważ zeznania świadków na okoliczność zatrudnienia w warunkach szczególnych nie mogą być dowodem w postępowaniu przed organem rentowym, mogą być rozpatrywane tylko w postępowaniu odwoławczym.
- od 1 stycznia 2016 r. do 6 czerwca 2016 r. w (...) Sp. z o.o. w W., ponieważ wnioskodawca nie został zgłoszony w ZUS jako pracownik zatrudniony w warunkach szczególnych. /vide decyzja w aktach ZUS/

Dnia 14 lipca 2016 r., w formie i terminie przewidzianym prawem, **K. L.** złożył odwołanie od powyższej decyzji.

W uzasadnieniu podał, iż w (...) Przedsiębiorstwie (...) (dalej także: (...)) pracował na stanowisku operatora żurawia wieżowego. Potwierdzeniem jego zatrudnienia są zeznania świadków J. Ł. (1) i J. S.. W toku procesu odwołujący powołał także zeznania świadków M. J. i M. G., na okoliczność wykonywania pracy w Przedsiębiorstwie (...) (dalej także: (...)), również na stanowisku operatora żurawia wieżowego. Zdaniem odwołującego uwzględnienie powyższych okresów pozwoli mu na spełnienie wszystkich warunków niezbędnych do uzyskania emerytury pomostowej. Do odwołania K. L. dołączył także własne oświadczenie z dnia 13 lipca 2016 r. dotyczące zatrudnienia w (...) oraz w (...). / vide odwołanie k. 2 akt VIII U 1532/16/

Decyzją z dnia 12 lipca 2016 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P., na podstawie ustawy emerytalno-rentowej oraz ustawy o emeryturach pomostowych, po rozpoznaniu wniosku z dnia 4 lipca 2016 r., odmówił K. L. prawa do emerytury pomostowej.

W uzasadnieniu podał, iż wnioskodawca nie spełnił warunku okresu pracy w szczególnych warunkach wynoszącego co najmniej 15 lat oraz rozwiązania stosunku pracy. Do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych zaliczono okresy od 25 lutego 1991 r. do 30 listopada 1993 r. w (...) (z wyłączeniem okresu zatrudnienia na kontrakcie), od 5 czerwca 2000 r. do 31 maja 2003 r. w (...) -SERWIS Sp. z o.o. w P. oraz od 1 czerwca 2007 r. do 31 grudnia 2015 r. w (...) Sp. z o.o. w W. (po wyłączeniu okresów urlopu bezpłatnego i zwolnień lekarskich), łącznie 13 lat, 8 miesięcy i 3 dni.

Do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach nie uwzględniono okresów:

- od 21 czerwca 1974 r. do 15 sierpnia 1988 r. w (...),
- od 1 stycznia 2016 r. do 6 czerwca 2016 r. w (...) Sp. z o.o. w W.,

--- z uzasadnieniem identycznym jak w decyzji z dnia 29 czerwca 2016 r.

Organ rentowy wskazał również, że po przedłożeniu dodatkowych dokumentów np. angaży, umowy o pracę czy kartotek placowych, okres zatrudnienia od 21 czerwca 1974 r. do 15 sierpnia 1988 r. w (...) zostanie ponownie rozpatrzony. /vide decyzja w aktach ZUS/

Dnia 5 sierpnia 2016 r., w formie i terminie przewidzianym prawem, **K. L.** złożył odwołanie od powyższej decyzji oraz wniósł o połączenie niniejszej sprawy do sprawy z odwołania od decyzji z dnia 29 czerwca 2016 r.

W uzasadnieniu wskazał, że pracował na stanowisku operatora żurawia wieżowego w (...), które zostało zlikwidowane. Wykonywanie pracy na w/w stanowisku potwierdzają świadkowie J. Ł. (1) i J. S.. Natomiast wykonywanie pracy na stanowisku operatora żurawia wieżowego w (...) potwierdzają świadkowie M. J. i M. G.. Do odwołania dołączono oryginał umowy przedwstępnej z dnia 4 kwietnia 1974 r. zawartej z (...), na podstawie której odwołującemu powierzono stanowisko pomocnika maszynisty żurawia samojezdnego lub ślusarz remontowego. /vide odwołanie k. 2 akt VIII U 1533/16/

W odpowiedzi na oba odwołania od obu decyzji organ rentowy przytoczył argumentację prawną i faktyczną zaprezentowaną w zaskarżonych decyzjach oraz wniósł o oddalenie odwołań i połączenie odwołań od dwóch decyzji ZUS do wspólnego rozpoznania. /vide k. 5 akt VIII U 1532/16 i k. 4 akt VIII U 1533/16/

Zarządzeniem z dnia 22 sierpnia 2016 r. sprawę VIII U 1533/16 połączono ze sprawą VIII U 1532/16 celem łącznego prowadzenia i rozstrzygnięcia. /vide zarządzenie k. 6 VIII U 1533/16/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

K. L. urodził się dnia (...). Wiek 60 lat osiągnął dnia 20 kwietnia 2016 r.

Odwołujący legitymuje się stażem pracy wynoszącym 39 lat + 10 m-cy + 6 dni okresów składkowych oraz 1 m-c i 14 dni okresów nieskładkowych – łącznie 39 lat + 11 m-cy + 20 dni.

Odwołujący był zatrudniony do dnia 16 stycznia 2017 r. w (...) sp. z o.o.

dowód: dokumenty w aktach rentowych, świadectwo pracy z dnia 17.01.2016 r. (k. 61), akta osobowe (k. 31)

Decyzją z dnia 8 lutego 2011 r. organ rentowy ustalił kapitał początkowy odwołującego na dzień 1 stycznia 1999 r. Do wniosku o ustalenie kapitału początkowego odwołujący przedłożył m. in.:

- zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 30 listopada 1995 r. wystawione przez (...) w likwidacji, w którym wskazano, iż był zatrudniony od 1 września 1971 r. do 15 sierpnia 1988 r. jako maszynista żurawia wieżowego,
- świadectwo pracy z dnia 20 listopada 1990 r. wystawione przez (...), w którym wskazano, iż pracował od 17 sierpnia 1988 r. do 30 listopada 1990 r. jako operator.

dowód: decyzja w aktach kapitału początkowego

Dnia 15 czerwca 2016 r. odwołujący zwrócił się o przyznanie prawa do emerytury pomostowej, przedkładając m.in.:

- pisemne zeznania świadków J. S. i J. Ł. (1) na okoliczność wykonywania pracy w szczególnych warunkach w (...),
- kserokopię legitymacji ubezpieczeniowej, w której przy pieczęcie (...) wskazano od 1 czerwca 1979 r. stanowisko „masz. żur. wieżowego”, a przy pieczęcie z (...) od 17 sierpnia 1988 r. podano stanowisko „operatora”,
- kserokopię książeczki wojskowej, w której podano, że od 25 kwietnia 1978 r. do 14 kwietnia 1980 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Rozpoznając powyższy wniosek, organ rentowy decyzją z dnia 29 czerwca 2016 r. odmówił K. L. prawa do emerytury pomostowej, stwierdzając, iż nie wykazał co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach oraz nie rozwiązał stosunku pracy.

Wnioskiem z dnia 4 lipca 2016 r. odwołujący ponownie zwrócił się o przyznanie prawa do emerytury pomostowej, załączając do wniosku m.in.:

- podanie o pracę z dnia 19 lutego 1991 r. złożone w (...) Zakładzie Budowlanym w P. na stanowisko „operatora żurawi wieżowych”,
- umowę o pracę z dnia 25 lutego 1991, na podstawie której powierzono mu stanowisko „operatora maszyn robót ziemnych i transportu pionowego /żurawia wieżowego/”,

- kserokopię książki operatora nr (...) - O, w której wskazano, iż od 20 grudnia 1986 r. odwołujący posiada uprawnienia na żurawie wieżowe – maszyny typu pierwszego,
- pisemne zeznania świadków M. J. i M. G. na okoliczność wykonywania pracy na stanowisku operatora żurawia wieżowego w (...) w okresie od dnia 17 sierpnia 1988 r. do dnia 20 listopada 1990 r. oraz zeznanie świadka J. S. na okoliczność wykonywania pracy na stanowisku operatora żurawia wieżowego w (...) spółka z o.o. w okresie od dnia 30 maja 1996 r. do dnia 11 stycznia 1997 r.

Decyzją z dnia 12 lipca 2016 r. organ rentowy odmówił K. L. prawa do emerytury pomostowej, stwierdzając, iż nie wykazał nadal co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach, pomimo uwzględnienia okresu od 25 lutego 1991 r. do 30 listopada 1993 r. w (...) (z wyłączeniem okresu zatrudnienia na kontrakcie). Odwołujący nie rozwiązał także stosunku zatrudnienia z dotychczasowym pracodawcą.

dowód: dokumenty w aktach rentowych

Na podstawie umowy z dnia 1 września 1971 r. odwołujący został zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w P. w celu nauki zawodu monterów maszyn budowlanych. Z dniem 21 czerwca 1974 r. odwołujący został zatrudniony w (...) na podstawie umowy o pracę na 7-dniowy okres próbny, a po jego upływie na czas nieokreślony, jako ślusarz remontowy. Natomiast od dnia 1 czerwca 1975 r. odwołujący został przeniesiony na stanowisko maszynisty żurawia wieżowego. Od 25 kwietnia 1978 r. do 14 kwietnia 1980 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Po powrocie z wojska, odwołujący z dniem 2 maja 1980 r. zgłosił się do pracy i powierzono mu obowiązki maszynisty żurawia wieżowego. Umowa o pracę została rozwiązana z odwołującym z dniem 15 sierpnia 1988 r.

W trakcie tego zatrudnienia odwołujący uzyskał uprawnienia III, II i I kategorii na żurawie wieżowe. Uprawnienia III kategorii odwołujący uzyskał zaraz po ukończeniu kursu w marcu 1975 r., uprawnienia II uzyskał po dwóch latach od uzyskania poprzednich uprawnień, a uprawnienia I kategorii po upływie kolejnych kilku lat. Odwołujący pracował w pełnym wymiarze czasu pracy jako operator żurawia, a czasami nawet po 12 godzin, gdyż brakowało operatorów.

W okresie zatrudnienia odwołującego w (...), pracowali tam również J. Ł. (1) i J. S.. J. Ł. (2) pracował od 1 września 1973 r. do 1 marca 1991 r., początkowo jako pomocnik, a później operator żurawia wieżowego. Uprawnienia maszynisty żurawia wieżowych J. Ł. (1) uzyskał dnia 6 marca 1974 r. Decyzją z dnia 28 marca 2012 r. organ rentowy przyznał J. Ł. (1) prawo do emerytury przy obniżonym wieku emerytalnym w związku z wykonywaniem pracy w szczególnych warunkach.

Z kolei J. S. pracował w (...) w okresie od 28 października 1974 r. do 14 listopada 1994 r., początkowo jako pomocnik, a od 1 czerwca 1975 r. jako maszynista żurawia wieżowego. Wreszcie M. J. pracował w (...) w okresie od 1 września 1972 r. do 15 lipca 1988 r., początkowo jako uczeń i pomocnik maszynisty żurawia wieżowego, a od 1 marca 1977 r. jako maszynista żurawia wieżowego.

dowód: dokumenty w aktach osobowych odwołującego (k. 46); akta emerytalne świadków: J. S. (k. 15) i J. Ł. (1) (k. 19); kopia świadectwa pracy M. J. z dnia 15.07.1988 r. (k. 47); zeznania świadków: J. Ł. (1) (k. 49v-50), J. S. (k. 50), M. J. (k. 50v); zeznania odwołującego (k. 50v-51)

W okresie od dnia 17 sierpnia 1988 r. do dnia 30 listopada 1990 r. odwołujący pracował w Przedsiębiorstwie (...) w P.. Zgodnie z umową o pracę, odwołującemu powierzono obowiązki operatora żurawia wieżowych. Składając podanie o przyjęcie do pracy odwołujący zaznaczył, iż w dniu 20 grudnia 1986 r. otrzymał uprawnienia maszynisty żurawia wieżowych I kategorii. W (...) były mniejsze żurawie wieżowe niż w (...) były to żurawie od 80 do 125 ton. Jako operator żurawia odwołujący ustawiał m.in. płyty betonowe.

W okresie zatrudnienia odwołującego, w (...) pracowali również M. J. (od 18 lipca 1988 r. do 28 lutego 1991 r. jako operator) oraz M. G. (od 15 lipca 1978 r. do 31 grudnia 1989 r. jako kierowca).

dowód: akta osobowe odwołującego (k. 46); akta emerytalne świadka M. G. (k. 28); kopia świadectwa pracy M. J. z dnia 28.02.1991 r. (k. 48); zeznania świadków: M. G. (k. 50), M. J. (k. 50v); zeznania odwołującego (k. 50v-51)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dokumentów, zeznań świadków oraz zeznań odwołującego.

Sąd uznał za wiarygodne w całości **dokumenty** zawarte w aktach pozwanego organu rentowego, aktach osobowych odwołującego oraz w aktach sprawy niniejszej, albowiem zostały one sporządzone przez kompetentne organy, w zakresie przyznanych im upoważnień i w przepisanej formie. Autentyczność, ani wiarygodność tych dokumentów nie była kwestionowana przez strony postępowania, a Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. W szczególności Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty dotyczące zatrudnienia odwołującego w (...) i (...).

Za spójne i konsekwentne należało uznać **zeznania świadków** J. Ł. (1), J. S., M. G. i M. J., którzy potwierdzili fakt pracy odwołującego jako operatora żurawia wieżowego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w okresie od 1 czerwca 1975 r. do 15 sierpnia 1988 r. w (...) oraz w okresie od 17 sierpnia 1988 r. do 30 listopada 1990 r. (...). Ich zeznania były jasne, rzeczowe, przekonywujące. Sąd nie dopatrywał się okoliczności przemawiających za tym, aby przyjąć, że chcąc zeznać na korzyść odwołującego podawali nieprawdę. Z zeznań tych osób wynikało, iż odwołujący przez cały czas pracował jako operator żurawia wieżowego oraz uzyskał stosowne uprawnienia do ich obsługi. Ponadto wskazali, iż nieraz wspólnie pracowali na jednej budowie.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał **zeznania odwołującego**, które tworzyły zwartą i logiczną całość oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie, w tym z dokumentami oraz zeznaniami przesłuchanych świadków. W sposób przekonywujący i rzeczowy odwołujący wyjaśnił na czym polegała jego praca jako operatora żurawie wieżowego.

Sąd zważył, co następuje:

K. L. ubiega się o przyznanie prawa do emerytury pomostowej powołując się na pracę w warunkach szczególnych.

Emerytury pomostowe zapowiedziane w art. 24 ust. 2 ustawy emerytalno-rentowej, zostały wprowadzone do systemu ubezpieczeń społecznych przez ustawę o emeryturach pomostowych, która weszła w życie dnia 1 stycznia 2009 r. i dotyczy ubezpieczonych zatrudnionych w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r. Emerytury pomostowe zastąpiły emerytury w niższym wieku przyznawane na podstawie ustawy emerytalno-rentowej pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach pracy lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych, użyte w ustawie określenie "pracownik" oznacza ubezpieczonego, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 oraz art. 8 ust. 1, 2a i ust. 6 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, podlegającego ubezpieczeniu emerytalnemu z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a także ubezpieczonego, który przed dniem wejścia w życie ustawy z tytułu takiej pracy podlegał ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu.

Art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, stanowi z kolei, że prawo do tego świadczenia przysługuje pracownikowi, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy emerytalno-rentowej, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;

- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalno-rentowej,
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Ustawa nie utożsamia pojęcia „pracownik” z osobą aktualnie pozostającą w stosunku pracy, bowiem zgodnie z przywołanym art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, „prawo do emerytury pomostowej przysługuje pracownikowi, z którym nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy (pkt 7).

Z powyższego uregulowania wynika zatem, że odwołujący, aby uzyskać prawo do emerytury pomostowej winien na dzień 1 stycznia 2009 r. legitymować się co najmniej 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych (art. 49 pkt 3 ustawy o emeryturach pomostowych), przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywać prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalno-rentowej (art. 4 pkt 5 ustawy o emeryturach pomostowych) i nie pozostawać w stosunku pracy.

W art. 3 ust. 1 ustawy o emeryturach pomostowych wskazano, iż prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Natomiast prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych (art. 3 ust. 3).

Bezspornie odwołujący spełnia warunki przyznania prawa do emerytury pomostowej opisane w art. 4 pkt 1, 3, 4, 5 i 6 ustawy o emeryturach pomostowych.

Bezspornie również **na dzień wydania skarżonych decyzji** nie spełniał warunku opisanego w art. 4 pkt 7.

Jądrem sporu było to, czy odwołujący spełnia warunek opisany w art. 4 pkt 2.

Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów:

- od 21 czerwca 1974 r. do 15 sierpnia 1988 r. w (...),
- od dnia 17 sierpnia 1988 r. do 30 listopada 1990 r. w (...).

W związku z powyższym organ rentowy uznał, że odwołujący nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnym charakterze ściśle w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a jedynie 13 lat, 8 m-y i 3 dni (od 25 lutego 1991 r. do 30 listopada 1993 r. w (...)) >z wyłączeniem okresu zatrudnienia na kontrakcie<, od 5 czerwca 2000 r. do 31 maja 2003 r. w (...) -SERWIS Sp. z o.o. w P. oraz od 1 czerwca 2007 r. do 31 grudnia 2015 r. w (...) Sp. z o.o. w W. >po wyłączeniu okresów urlopu bezpłatnego i zwolnień lekarskich<).

Z powyższego wynika, iż obowiązkiem wnioskodawcy jest udokumentowanie okresów pracy w warunkach szczególnych przypadających przed dniem 1 stycznia 1999 r. w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych lub art. 32 i art. 33 ustawy emerytalno-rentowej oraz po dniu 31 grudnia 2008 r. w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 w/w ustawy o emeryturach pomostowych. Zaświadczenie o pracy w warunkach szczególnych wystawiane przez pracodawcę jest oświadczeniem wiedzy, a więc jego wystawienie lub nie wystawienie przez pracodawcę nie wywołuje skutków materialnoprawnych. Zaświadczenie to stanowi dokument prywatny wydawany dla celów dowodowych, a okoliczności z nim potwierdzone przez pracodawcę podlegają weryfikacji w postępowaniu sądowym, ale również w postępowaniu przed organem rentowym.

Wnosząc o przyznanie emerytury pomostowej odwołujący przedłożył „zwykłe” świadectwa pracy potwierdzające zatrudnienie w (...) z dnia 15 sierpnia 1988 r. oraz w (...) z dnia 20 listopada 1990 r. Z dokumentów tych wynika, że odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace operatora żurawia wieżowego. Potwierdzeniem tego są zeznania świadków i odwołującego.

Podkreślić także należy, iż w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, stanowiącego akt wykonawczy do art. 32 ustawy emerytalno-rentowej, wymienione są prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych (wykaz A, dział V, poz. 3). Również w załączniku nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, pod poz. 12 wymienione zostały prace operatorów żurawi wieżowych, do obsługi których są wymagane uprawnienia kategorii IŻ lub równorzędne oraz dźwignic portowych lub stoczniowych. W ocenie Sądu nie budzi najmniejszych wątpliwości interpretacyjnych, że stanowisko określone w wykazie A dziale V pod poz. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jest tożsame ze stanowiskiem wskazanym w załącznikach nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych pod poz. 12.

W konsekwencji skoro w okresie od 1 czerwca 1975 r., tj. od uzyskania uprawnień do obsługi żurawi wieżowych, do 15 sierpnia 1988 r. z tytułu zatrudnienia w (...) oraz od 17 sierpnia 1988 r. do 30 listopada 1990 r. z tytułu zatrudnienia w (...), będąc zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy odwołujący wykonywał pracę maszynisty żurawia wieżowego, to w świetle powyższych regulacji nie może też budzić wątpliwości, że w przedmiotowym okresie wykonywał prace w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, uprawniające do otrzymania emerytury pomostowej.

Sąd wziął przy tym pod uwagę fakt, iż zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego wykonywanie pracy w szczególnych warunkach może być udowodnione wszystkimi dostępnymi środkami dowodowymi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1998 r., II UKN 357/98).

Według przywołanego orzecznictwa, okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach mogą być ustalane w postępowaniu odwoławczym także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia zakładu pracy (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 3 października 1984 r., III UZP 6/84). Sąd podziela przy tym pogląd, iż dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzanej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2011 r., I UK 393/10, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2011 r., III UK 174/10). Tym samym znajdujące się w aktach sprawy oraz aktach organu rentowego dowody z dokumentów, zeznania świadków i zeznania odwołującego w charakterze strony okazały się bardzo przydatne dla rozstrzygnięcia sporu i pozwoliły ustalić rzeczywisty charakter i wymiar pracy odwołującego w spornych okresach.

Do okresu pracy w szczególnych warunkach zaliczyć należy również okres odbywania przez odwołującego zasadniczej służby wojskowej od dnia 25 kwietnia 1978 r. do 5 sierpnia 1979 r., czyli do dnia obowiązywania art. 108 ustawy z dnia

21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony RP w brzmieniu zmodyfikowanym i obowiązującym od dnia 1 stycznia 1975 r. Natomiast zmiana tego przepisu wprowadzona z dniem 6 sierpnia 1979 r. uniemożliwia zaliczenie do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu służby wojskowej po tej dacie.

Podsumowując, do uznanego przez organ rentowy stażu pracy w warunkach szczególnych (**13 lat, 8 m-cy, 3 dni**) należało doliczyć następujące okresy:

(i) od dnia 1 czerwca 1975 r. do dnia 24 kwietnia 1978 r. (dzień poprzedzający rozpoczęcie odbywania zasadniczej służby wojskowej) w (...) 2 lata, 10 m-cy, 24 dni,

(ii) od dnia 25 kwietnia 1978 r. do dnia 5 sierpnia 1979 r. – część okresu pełnienia zasadniczej służby wojskowej – 1 rok, 3 m-ce, 11 dni,

((...)) od dnia 2 maja 1980 r. do dnia 15 sierpnia 1988 r. (okres podjęcia pracy po zwolnieniu z wojska) w (...) 8 lat, 3 m-ce, 14 dni,

(iv) od dnia 17 sierpnia 1988 r. do dnia 30 listopada 1990 r. w (...) 2 lata, 3 m-ce, 15 dni --- łącznie (i) + (ii) + (iii) + (iv): **14 lat, 9 m-cy, 4 dni**.

W sumie, staż pracy odwołującego w warunkach szczególnych wynosi zatem przeszło 28 lat.

Wreszcie, należy dostrzec i powtórzyć, że od dnia 17 stycznia 2017 r. spełniony był warunek opisany w art. 4 pkt. 7 ustawy o emeryturach pomostowych, tj. stosunek pracy odwołującego uległ rozwiązaniu (dnia 16 stycznia 2017 r.). Odwołujący mógł nabyć prawo od emerytury po spełnieniu ostatniej jego przesłanki (art. 100 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej), tj. po rozwiązaniu stosunku pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 23 kwietnia 2013 r., I UK 592/12).

Mając powyższe na względzie, Sąd Okręgowy, na podstawie powołanych przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżone decyzje i przyznał odwołującemu prawo do emerytury pomostowej od dnia 17 stycznia 2017 r., tj. od następnego dnia po dniu rozwiązania stosunku pracy – punkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.) – w brzmieniu obowiązującym do dnia 26 października 2016 r. i zasądził od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – punkt 2. sentencji wyroku.

/-/ Maciej Nawrocki